

3.4. Açıklamalar

3.4.1. Finansal Raporlama Esasları

TCMB, yasal defterlerini vergi mevzuatına ve 1211 sayılı TCMB Kanunu'na, yasal finansal tablolarını 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na ve 1211 sayılı TCMB Kanunu'na uygun olarak hazırlamaktadır.

Muhasebenin dönemsellik, tam açıklama, ihtiyatlılık, sosyal sorumluluk, kişilik, işletmenin sürekliliği, parayla ölçülme, maliyet esası, tarafsızlık ve belgelendirme, tutarlılık, özün önceliği ve önemlilik ilkeleri, finansal olayların kaydedilmesi ve ölçülmesinde TCMB muhasebe uygulamalarının temel dayanağını oluşturmaktadır.

TCMB'nin gerçekleştirdiği işlemler işlem tarihindeki kurlar üzerinden Türk lirasına çevrilmektedir. Finansal tabloların hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden kayıtlara geçirilmiş olan varlık ve yükümlülük hesapları raporlama tarihindeki cari döviz ve efektif alış kurları esas alınarak Türk lirasına çevrilmektedir.

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 61. maddesi gereğince, Türk lirası değerinin yabancı paralar karşısında değişmesi nedeniyle TCMB'nin aktif ve pasifindeki altın ve dövizlerin yeniden değerlendirilmesi sonucu oluşan gerçekleşmemiş gelir ve giderler TCMB bilançosunun aktif veya pasifinde "Değerleme Hesabı" kaleminde izlenmektedir. Bu gelir ve giderlerin gerçekleşmesi halinde, gerçekleşen tutarlar kâr/zarar hesaplarına aktarılmaktadır.

Finansal tablolar, Türk lirası cinsinden ifade edilmektedir.

3.4.1.1. Altın Rezervi

TCMB altın rezervleri, TCMB kasasında, yurt dışı bankalarda ve BIST nezdinde tutulan uluslararası standartta olan ve uluslararası standartta olmayan altınlardan oluşmaktadır. Rezerv yönetimi politikası kapsamında yurt dışındaki altınlar serbest depolarda tutulmaktadır. Zorunlu karşılık tesisi için bankalar tarafından yatırılan altınlar da yurt dışı bankalar ve BIST nezdinde takip edilmektedir.

Altın, alım tarihinde geçerli fiyatlar üzerinden kayda alınmakta ve izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değer (GUD) ile değerlendirilmektedir. GUD ayın son gününde Londra Altın Borsasında saat 10:30 ve saat 15:00'te kote edilen altın fiyatlarının ortalaması ve 1 ons altın = 31,1035 gram esas alınarak hesaplanmakta, ay sonlarındaki değerlendirilmiş değerleri üzerinden günlük olarak Türk lirasına çevrilerek bilançoda gösterilmektedir. Altının fiyat ve kur farkı değişiminden kaynaklanan GUD değişiklikleri gerçekleşmemiş kazanç ya da kayıp olarak 1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 61. maddesi gereğince "Değerleme Hesabı"nda takip edilmektedir.

3.4.1.2 Finansal Varlıklar ve Yükümlülükler

a) GUD Farkı Kâr veya Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar

GUD farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar; alım-satım amacıyla elde tutulan finansal varlıklardır.

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun açık piyasa işlemleri ile ilgili 52. maddesine dayanılarak, para arzı ve ekonominin likiditesini düzenlemek amacıyla, TCMB'nin kendi nam ve hesabına satın aldığı menkul kıymetler ile yabancı para menkul kıymetler bu grupta sınıflandırılmaktadır. Alım-satım amaçlı finansal varlıklar, kayda alınmalarının ardından ay sonları itibarıyla GUD'ları ile değerlemeye tabi tutulmakta ve oluşan kazanç ve kayıplar, kâr/zarar hesaplarına intikal ettirilmektedir. Alım-satım amaçlı finansal varlıkların elde etme maliyeti ile GUD'ları arasındaki değer farkları, bilançoda "3. Yurt Dışı Bankalar" ve "5. Menkul Kıymetler" kalemlerine yansıtılmaktadır.

GUD, BIST'ta aynı gün valörlü işlemler için oluşan ağırlıklı ortalama fiyat, bu fiyatların bulunmaması durumunda ise, ilgili menkul kıymetlerin TCMB'nin Resmi Gazete'de günlük olarak açıkladığı fiyatları üzerinden hesaplanmaktadır. Yabancı para menkul kıymetler, ay sonları itibarıyla ilgili uluslararası piyasalarda oluşan kapanış fiyatları üzerinden hesaplanan GUD'ları ile değerlendirilmektedir.

Alım-satım amaçlı finansal varlıkların elde tutulması esnasında kazanılan faizler, faiz gelirleri içerisinde gösterilmektedir.

b) Krediler

TCMB tarafından verilen krediler, kredi tutarının karşı tarafa transferi ile kayıtlara yansıtılmaktadır. Krediler etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden gösterilir. Etkin faiz yöntemi; finansal varlığın itfa edilmiş maliyet ile değerlendirilmesi ve ilgili faiz gelirinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince tahsil edilecek tahmini nakit toplamını, ilgili finansal varlığın tam olarak net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

c) Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar

Satılmaya hazır finansal varlıklar ilk olarak alış maliyetleri ile kaydedilmektedir. Kayda alınmalarını takip eden dönemlerde satılmaya hazır finansal varlıkların GUD'u, piyasa fiyatları veya diğer değerlendirme yöntemleri kullanılarak belirlenmektedir. Satılmaya hazır finansal varlıkların GUD değişiklikleri sebebiyle oluşan gerçekleşmemiş kazanç ve kayıplar, "12. Diğer Pasifler" kaleminde takip edilmektedir.

TCMB'nin BIS, SWIFT ve IILM'de bulunan iştirakleri satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflandırılmaktadır.

İştirakin GUD değişikliklerinden kaynaklanan kazanç ve kayıplar "12. Diğer Pasifler" kaleminde takip edilmekte olup, elden çıkarılması durumunda, kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

İştiraklere ilişkin temettüler, temettü alma hakkının kesinleştiği dönemde kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

d) Geri Satım Vaadiyle Alım İşlemleri

Türk lirası cinsinden menkul kıymetlerin geri satım vaadiyle alım işlemleri TCMB'nin yürüttüğü açık piyasa işlemleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Geri satım vaadiyle alım işlemleri, teminat karşılığı verilen kredi şeklinde muhasebeleştirilmektedir. Nakit alacaklar, işlem tarihinde verilen tutar kadar, aktifte "6. Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar / 6.1 Açık Piyasa İşlemleri" kaleminde gösterilirken, teminat olarak alınan menkul kıymetler nazım hesaplarda takip edilmektedir. Bankalardan alınan faizler etkin faiz yöntemi kullanılarak ay sonlarında tahakkuk ettirilmektedir. Vadede işlemten doğan faiz geliri kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

e) Finansal Varlıklarda Değer Düşüklüğü

GUD farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlıklar veya finansal varlık grupları, her bilanço tarihinde değer düşüklüğüne uğradıklarına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulmaktadır. Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlığın veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşmaktadır. İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal varlıklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile kayıtlı değeri arasındaki farktır.

Finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülmektedir. Ticari bir alacağın tahsil edilememesi durumunda, söz konusu tutar kadar karşılık ayrılmaktadır. Karşılık hesabındaki değişimler kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

f) Finansal Varlıkların Bilanço Dışı Bırakılması

TCMB, finansal varlığa ait nakit akışlarına ilişkin sözleşmeden doğan haklarının süresinin dolması veya ilgili finansal varlığı ve bu varlığın mülkiyetinden doğan tüm riskleri ve kazanımları başka bir tarafa devretmesi durumunda söz konusu varlığı bilanço dışı bırakmaktadır.

g) GUD Farkı Kâr veya Zarara Yansıtılan Finansal Yükümlülükler

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 52. maddesi gereğince, para politikası hedeflerine uygun olarak para arzının ve ekonominin likiditesinin etkin bir şekilde düzenlenmesi amacıyla, açık piyasa işlemleri çerçevesinde TCMB'nin kendi nam ve hesabına, ikincil piyasada alınıp satılabilen ve vadesi 91 günü aşmayan likidite senetleri ihraçları bu grupta sınıflandırılmaktadır. TCMB, likidite senetlerini ihraç tutarı üzerinden muhasebeleştirmekte, ay sonları itibarıyla TCMB'nin Resmi Gazete'de günlük olarak açıkladığı fiyatlar üzerinden GUD'u ile göstermektedir. İhraç tutarı ile GUD'u arasındaki farklar ay sonları itibarıyla kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır. Bilanço tarihi itibarıyla TCMB'nin likidite senedi ihracı bulunmamaktadır.

h) Diğer Finansal Yükümlülükler

Diğer finansal yükümlülükler etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte itfa edilmiş maliyet bedeli esas alınarak muhasebeleştirilmektedir.

i) Geri Alım Vaadiyle Satım İşlemleri

Geri alım vaadiyle satım işlemleri, teminat karşılığı alınan mevduat şeklinde muhasebeleştirilmektedir. Teminat olarak verilen menkul kıymetler bilançonun aktifinde "5. Menkul Kıymetler" içerisinde gösterilirken, nakit borçlar, işlem tarihinde alınan tutar kadar, pasifte "2. Para Politikası İşlemlerinden Borçlar/ 2.1 Açık Piyasa İşlemleri" başlığı altında takip edilmektedir. Bankalara ödenecek faiz etkin faiz yöntemi kullanılarak ay sonlarında tahakkuk ettirilmektedir. Vadede işlem için ödenen faiz gideri, kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

3.4.1.3. Gelirler ve Giderler**a) Faiz Geliri/Gideri**

Dönemsellik ilkesinin gereği olarak henüz vadesi gelmemiş alacaklar ve borçlara ait faizler için ay sonlarında gelir ve gider reeskontları, vadesi gelen ancak tahsilatı veya ödemesi bir sonraki dönemde yapılacaklar için ise gelir ve gider tahakkukları yapılmaktadır.

b) Komisyon ve Hizmet Geliri/Gideri

TCMB'nin ticari bankalar, Hazine Müsteşarlığı, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile muhtelif kişi ve kuruluşlarla olan işlemlerinden dolayı ödediği ya da tahsil ettiği komisyon ve hizmet geliri ve gideri, tahsil edildiği veya ödendiği dönemde gelir veya gider olarak muhasebeleştirilmektedir. Tahsilatı veya ödenmesi bir sonraki dönemde gerçekleşecekler için gelir veya gider tahakkukları yapılmaktadır.

3.4.1.4. Duran Varlıklar

Duran varlıklar, arsalar, binalar ve bina maliyetine giren ilave harcamalar ile demirbaşlar ve yazılım ürünlerinden oluşmaktadır.

TCMB bilançosundaki arsalar maliyet değerleri üzerinden, binalar, demirbaşlar ve yazılımlar ise amortismanları ile netleştirilmiş değerleri üzerinden bilançoda gösterilmektedir.

Duran varlıkların elden çıkarılması sonucunda satış bedeli ile varlığın netleştirilmiş değeri arasındaki fark, gelir veya gider olarak kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

Arsalar dışındaki duran varlıkların amortismanları Vergi Usul Kanunu (VUK) Genel Tebliğlerinde yer alan faydalı ömürleri dikkate alınarak kıst amortisman yöntemine göre hesaplanmaktadır.

3.4.1.5. Tedavüldeki Banknotlar

1211 sayılı TCMB Kanunu ile Türkiye’de banknot ihraç etme yetkisi sadece TCMB’ye verilmiştir. Tedavüle çıkarılan banknot miktarı TCMB bilançosunda “1. Tedavüldeki Banknotlar” kaleminde gösterilmektedir. TCMB, tedavülde bulunan banknotları gerekli gördüğü zaman yeni banknotlarla değiştirebilmektedir. Tedavüldeki banknotlar, finansal tablolarda banknotların nominal değerleriyle gösterilmektedir.

TCMB’nin banknot matbaasında üretilen yarı mamul banknot stokları “15. Diğer Aktifler” kalemi altında maliyet bedeli ile izlenmektedir. Banknotlar ile ilgili harcamalar aktifleştirilmekte ve banknotlar TCMB’nin yedek deposuna aktarıldığında giderleştirilmektedir. Mamul ve yarı mamul maliyetleri; doğrudan maliyetler ile amortisman gideri, personel gideri, banknot taşıma gideri ve diğer üretim giderleri gibi genel giderleri içermektedir.

3.4.1.6. Karşılıklar

1211 sayılı TCMB Kanunu’nun 59. maddesine göre, TCMB’nin yıllık gayri sâfi kârından ertesi yıllara has işlemler dolayısıyla meydana gelebilecek muayyen riskleri karşılamak üzere Banka Meclisince uygun görülebilecek tutarlarda provizyonlar ayrılabilir.

3.4.1.7. Çalışanlara Sağlanan Faydalar

Emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı, emeklilik veya işten ayrılma durumunda ödenmektedir. Ödenecek tutar, mensubun unvanı ve hizmet yılına göre ilgili kanunlarda belirtilen esaslara göre hesaplanmaktadır.

Emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmakta ve finansal tablolara yansıtılmaktadır.

3.4.1.8. Vergiler

a) Ödenecek Vergiler

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 1. maddesi gereğince "anonim şirket" olarak kurulan TCMB, kurumlar vergisi mükellefidir. TCMB, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesine göre ücretler, serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemeler, mevduat faizleri vs. üzerinden, ayrıca 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30. maddesine göre dar mükellefiyete tabi kurumlara yapılan gayrimenkul sermaye iratları, serbest meslek kazançları ve anılan maddede belirtilen diğer kazançlar dolayısıyla yapılan ödemeler üzerinden tevkifat yapmakla sorumludur.

TCMB, banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) mükellefidir.

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 61. maddesi kapsamındaki varlık ve yükümlülüklerden TCMB lehine oluşan gerçekleşmemiş değerlendirme farkları, değerlemenin yapıldığı dönem kazancına dahil edilmemekte ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gelir olarak dikkate alınmamaktadır. TCMB aleyhine oluşan gerçekleşmemiş değerlendirme farkları ise değerlemenin yapıldığı dönem kazancından düşülmemekte ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmamaktadır.

Cari döneme ait kurumlar vergisi, kâr/zarar tablosuna gider olarak yansıtılmaktadır.

b) Ertelenmiş Vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile defter kayıtları arasındaki geçici farkların vergi etkisinden kaynaklanmaktadır. Ertelenmiş vergi varlığı bilançonun aktifinde, ertelenmiş vergi yükümlülüğü bilançonun pasifinde gösterilmektedir.

Cari döneme ait ertelenmiş vergi, kâr/zarar tablosuna gelir ya da gider olarak ya da diğer pasif hesaplarla ilişkilendirilerek raporlanmaktadır.

3.4.1.9. Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Finansal Tablolarının Düzeltilmesi

Finansal durumun karşılaştırılabilmesine imkan vermek üzere, TCMB'nin cari ve önceki dönem finansal tabloları birlikte sunulmaktadır. Cari dönem finansal tablolarının sunumu ile uygunluk sağlanması açısından önceki dönem finansal tabloları gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılmakta ve önemli farklılıklar açıklanmaktadır.

3.4.1.10. Saklama İşlemleri

Çeşitli kişi ve kuruluşlara ait emanete alınan varlıklar, saklama amacıyla elde tutulduklarından nazım hesaplarda izlenmektedir.

3.4.2. Finansal Tablo Kalemlerine İlişkin Açıklamalar

3.4.2.1 Altın

Altın mevcudu, 515.519.993,79 safi gram karşılığı 51.191.475.986 TL tutarında uluslararası standartta olan ve 3.177.797,62 safi gram karşılığı 315.557.403 TL tutarında uluslararası standartta olmayan altınlardan oluşmaktadır. Uluslararası standartta olan altınların bir kısmı TCMB'ye ait olup, bir kısmı ise zorunlu karşılık tesisi için yatıran bankalara aittir. Söz konusu altınlar, TCMB kasalarında, BIST nezdinde ve yurt dışındaki bankalar nezdinde muhafaza edilmektedir.

Tablo 3. Altın

	2015		2014	
	Safi Gram	TL	Safi Gram	TL
Uluslararası Standartta Olan Altın	515.519.994	51.191.475.986	529.108.282	47.307.178.355
TCMB malı altın	116.103.765	11.529.180.541	116.103.765	10.380.751.334
BOE nezdinde	53.743.706	5.336.785.539	53.743.706	4.805.184.844
FED nezdinde	28.689.413	2.848.877.702	28.689.413	2.565.099.132
TCMB nezdinde	33.670.645	3.343.517.301	33.670.645	3.010.467.357
Bankalar zorunlu karşılık altını	397.644.082	39.486.320.109	413.004.517	36.926.427.021
BOE nezdinde	340.505.164	33.812.387.729	410.763.314	36.726.042.714
BIST nezdinde	57.138.919	5.673.932.380	2.241.203	200.384.307
Finansman şirketleri zorunlu karşılık altını	1.772.147	175.975.335	-	-
BOE nezdinde	1.772.147	175.975.335	-	-
BIST nezdinde	-	-	-	-
Uluslararası Standartta Olmayan Altın	3.177.798	315.557.403	3.177.798	284.124.524
TCMB'ye ait	2.832.113	281.230.738	2.832.113	253.217.160
Koleksiyon (TCMB'ye ait)	109	10.871	109	9.789
Hazine'ye ait	345.575	34.315.794	345.575	30.897.575

NOT: Altın, 1 ons altın = 31,1035 gram esas alınarak, 1.062,25 USD/Ons fiyatı (2014: 1.199,25) ile ve 31.12.2015 tarihli ABD doları döviz alış kuru olan 2,9076 TL (2014: 2,3189 TL) kullanılarak değerlendirilmiştir. Buna göre 1 safi gram altın fiyatı = (1.062,25 x 2,9076) / 31,1035 = 99,30 TL olarak gerçekleşmiştir.

Uluslararası standartta olan altınlar, TCMB tarafından yabancı para rezervlerinin bir parçası olarak tutulmakta ve toplam yabancı para rezervlerinin yüzde 15,93'ünü (2014: yüzde 16,03) oluşturmaktadır.

Zorunlu karşılık tesisi için bankalar ve finansman şirketleri tarafından yatırılan 399.416.229,12 safi gram karşılığı 39.662.295.444 TL tutarındaki altınlar da bu kalemde takip edilmektedir.

Uluslararası standartta olmayan altınların bir kısmı TCMB'ye, bir kısmı da Hazine'ye aittir ve tamamı TCMB kasalarında muhafaza edilmektedir. Söz konusu altınlar, bilançonun aktifinde "15. Diğer Aktifler" kaleminin altında takip edilmektedir. Hazine'ye ait olan 345.574,68 safi gram karşılığı 34.315.794 TL'lik kısım bilançonun pasifinde "12. Diğer Pasifler/12.1 Hazine Altınları" kaleminin altında gösterilmektedir.

3.4.2.2. Yabancı Para Banknotlar

2015 yıl sonu itibarıyla TCMB şubelerinin kasalarında bulunan yabancı para (YP) banknotların TL karşılığı 4.183.398.575 TL'dir.

Tablo 4. Yabancı Para Banknotlar

	2015	2014
Yabancı para banknotlar	4.183.398.575	2.091.971.871

3.4.2.3. Yurt Dışı Bankalar

TCMB'nin döviz rezervlerinin büyük bir bölümünü oluşturan ve bilançonun aktifinde yer alan "3. Yurt Dışı Bankalar" kalemi, GUD'u ile izlenen YP menkul kıymetler, yabancı bankalardaki depo hesapları ve cari hesaplardan oluşmaktadır.

Tablo 5. Yurt Dışı Bankalar (Aktif)	2015		2014	
	TL	ABD Doları Karşılığı	TL	ABD Doları Karşılığı
YP menkul kıymetler	241.664.149.226	83.114.647.553	228.715.091.024	98.630.855.588
Mevduat	19.711.937.695	6.779.453.052	12.811.105.792	5.524.647.804
Diğer	4.165.756.541	1.432.713.076	3.897.937.740	1.680.942.576
Vadesiz mevduat	264.281.047	90.893.193	648.589.835	279.697.199
SDR holding hesabı	3.900.212.068	1.341.385.358	3.247.339.571	1.400.379.305
Diğer	1.263.425	434.525	2.008.335	866.072
TOPLAM	265.541.843.462	91.326.813.682	245.424.134.556	105.836.445.968

Bilançonun pasifinde yer alan "4. Yurt Dışı Bankalar" kaleminin 2015 ve 2014 yıl sonları itibarıyla bakiyeleri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 6. Yurt Dışı Bankalar (Pasif)	2015		2014	
	TL	ABD Doları Karşılığı	TL	ABD Doları Karşılığı
Nostro hesaplar	1.088.105	374.228	867.641	374.160

3.4.2.4. IMF Üyeliğinden Doğan Bakiyeler

Türkiye'nin IMF üyeliğinden doğan mali ilişkiler çerçevesinde, ülke kotasının altın ve yabancı para olarak ödenen kısmı bilançonun aktifinde yer alan "4. Rezerv Dilimi Pozisyonu" ve pasifinde yer alan "5. Rezerv Dilimi İmkanı" kalemlerinde takip edilmektedir. 112.775.000 SDR olan bu tutarın 37.750.000 SDR'lik kısmı altın olarak ödenmiştir. Türkiye'nin IMF kotası 1.455,8 milyon SDR'dir.

Tablo 7. IMF Üyeliğinden Doğan Bakiyeler	2015		2014	
	TL	SDR	TL	SDR
Aktif				
Rezerv dilimi pozisyonu	455.272.675	112.775.000	379.048.053	112.775.000
SDR tahsisatı nedeniyle Hazine yükümlülüğü	4.324.958.116	1.071.329.729	3.600.846.352	1.071.329.729
Pasif				
Rezerv dilimi imkanı	455.272.675	112.775.000	379.048.053	112.775.000
SDR tahsisatı	4.324.958.116	1.071.329.729	3.600.846.352	1.071.329.729

IMF tarafından ülkemize tahsis edilmiş ve Hazine tarafından kullanılmış olan 112.307.000 SDR ile 2009 yılında tahsis edilen toplam 959.022.729 SDR tutarındaki Genel ve Özel SDR Tahsisatı ise aktifte "10. SDR Tahsisatı Nedeniyle Hazine Yükümlülüğü", pasifte ise "6. SDR Tahsisatı" kalemlerinde izlenmektedir.

3.4.2.5. Menkul Kıymetler

Menkul kıymetlerin 2015 yıl sonu itibarıyla GUD'u 8.957.517.340 TL'dir.

Tablo 8. Menkul Kıymetler	2015		2014	
	Maliyet	GUD	Maliyet	GUD
Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilen devlet tahvilleri, hazine bonoları	8.818.537.542	8.677.646.830	8.986.647.437	9.166.544.460
Hazine Müsteşarlığı Varlık Kiralama A.Ş. tarafından ihraç edilen kira sertifikaları	277.611.140	279.870.510	48.065.000	50.929.500
TOPLAM	9.096.148.682	8.957.517.340	9.034.712.437	9.217.473.960

3.4.2.6. Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar ve Borçlar

Bilançonun aktifinde yer alan ve TCMB'nin nakit alacaklarını gösteren "6. Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar" kalemi, 2015 yıl sonu itibarıyla 95.475.069.203 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu kaleme yansıtılan gelir reeskontları, geri satım vaadiyle alım işlemleri için 64.797.798 TL (2014: 45.098.790 TL); Bankalararası Para Piyasası işlemleri için ise 1.771.613 TL (2014: 62.500 TL)'dir.

Bilançonun pasifinde yer alan ve TCMB'nin nakit borçlarını gösteren "2. Para Politikası İşlemlerinden Borçlar" kalemi 26.505.335 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu kaleme yansıtılan gider reeskontu, Bankalararası Para Piyasası işlemleri için 5.335 TL (2014: 6.729 TL)'dir.

Tablo 9. Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar/Borçlar	2015	2014
Aktif		
Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar	95.475.069.203	46.454.161.112
Açık piyasa işlemleri	89.537.797.590	46.254.098.612
Bankalararası para piyasası işlemleri	5.937.271.613	200.062.500
Pasif		
Para Politikası İşlemlerinden Borçlar	26.505.335	32.306.729
Açık piyasa işlemleri	-	-
Bankalararası para piyasası işlemleri	26.505.335	32.306.729
Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar (Net)	95.448.563.868	46.421.854.383

3.4.2.7. Yurt İçi Bankalar

"7. Yurt İçi Bankalar" kaleminde TCMB tarafı döviz depo işlemleri ile karşılaşan döviz depo işlemleri gösterilmekte olup 2015 yıl sonu itibarıyla bakiye vermemektedir.

3.4.2.8. Krediler ve Takipteki Alacaklar

İç krediler reeskonta kabul edilen senetler karşılığında bankalara kullanılan 5.301.646.555 ABD doları (2014: 6.205.028.195 ABD doları), 2.302.355.384 Euro (2014: 1.755.486.738 Euro) ve 3.504.733 İngiliz sterlini (2014: 1.969.219 İngiliz sterlini) karşılığı 22.746.104.797 TL (2014: 19.347.622.829 TL) tutarındaki kredilerden oluşmaktadır. İç kredilerin 2015 yıl sonu bakiyesi reeskontlar dahil 22.719.308.685 TL (2014: 19.328.800.400 TL) olarak gerçekleşmiştir.

Dış krediler, Sudan ve Arnavutluk Merkez Bankalarına kullanılan kredilerden oluşmaktadır. Sudan Merkez Bankası ile TCMB arasında imzalanan bankacılık anlaşması uyarınca kullanılan kredi 9.061.417 ABD doları (2014: 9.061.417 ABD doları) olup karşılığı 26.346.975 TL (2014: 21.012.519 TL)'dir. 31 Aralık 1990 tarihinde sona erdirilen TCMB ile Arnavutluk Merkez Bankası arasındaki bankacılık düzenlemesi kapsamında kullanılan krediler ise 256.359 ABD doları (2014: 769.077 ABD doları) karşılığı 745.389 TL olup gelir reeskontu dahil tutarı 747.311 TL (2014: 1.787.101 TL)'dir. Dış kredilerin 2015 yıl sonu bakiyesi reeskontlar dahil 27.094.286 TL (2014: 22.799.620 TL) olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 10. Krediler ve Takipteki Alacaklar	2015	2014
İç krediler	22.719.308.685	19.328.800.400
Dış krediler	27.094.286	22.799.620
Takipteki alacaklar (net)	-	-
Takipteki alacaklar	4.458.844.569	3.549.660.834
Takipteki alacaklar karşılığı	-4.458.844.569	-3.549.660.834
TOPLAM	22.746.402.971	19.351.600.020

Irak Merkez Bankasına kullanılan 1.440.939.271 ABD doları (2014: 1.438.177.534 ABD doları) karşılığı 4.189.675.024 TL (2014: 3.334.989.883 TL) kredi alacağına yıl içinde 2.761.737 ABD doları (2014: 2.088.881 ABD doları) faiz tahakkuk ettirilmiştir. Irak Bekhme Barajı projesi kapsamında satın alınan senetler karşılığı kullanılan 92.574.475 ABD doları (2014: 92.574.475 ABD doları) karşılığı 269.169.545 TL (2014: 214.670.951 TL) kredi alacağı bulunmaktadır. Bu alacaklardan Irak Merkez Bankasına kullanılan krediye aylık olarak faiz tahakkuk ettirilmektedir. Tahakkuk ettirilen faiz ile anaparaya 213 sayılı VUK'un 323. maddesi kapsamında karşılık ayrılmaktadır. Toplam 4.458.844.569 TL olan bu alacak ayrılan karşılıkla netleştirildiği için yıl sonu itibarıyla bakiye göstermemektedir.

3.4.2.9. İştirakler

BIS, SWIFT ve IILM'de bulunan iştirakler satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflandırılmaktadır.

TCMB'nin BIS ve SWIFT'te bulunan iştirakleri GUD'uyla, IILM'de bulunan iştiraki GUD'u belirlenemediği için maliyet değeriyle gösterilmektedir.

Merkez bankacılığı faaliyeti çerçevesinde satın alınan ve satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflandırılan BIS iştiraki net varlık değerinin yüzde 70'i olarak hesaplanan GUD'u ile değerlendirilmiştir.

Tablo 11. İştirakler

		2015			2014		
		Hisse Payı (%)	TL	Döviz	Hisse Payı (%)	TL	Döviz
BIS	Bankacılık düzenleme hizmetleri	1,43	723.923.685	10.000.000 SDR	1,43	605.163.793	10.000.000 SDR
SWIFT	Elektronik fon transfer hizmetleri	0,007	92.278	29.040 EUR	0,007	77.400	27.440 EUR
IILM	Likidite yönetimi	13,33	29.076.000	10.000.000 USD	13,33	23.189.000	10.000.000 USD
TOPLAM			753.091.962			628.430.193	

İştiraklerin hareket tablosu aşağıda verilmiştir:

Tablo 12. İştirakler Hareket Tablosu

	2015	2014
1 Ocak bakiyesi	628.430.193	587.726.743
GUD değişiklikleri	124.661.769	40.703.450
31 Aralık Bakiyesi	753.091.962	628.430.193

3.4.2.10. Duran Varlıklar (Net)

TCMB duran varlıkları, arsalar, binalar, demirbaşlar ve yazılım ürünlerinden oluşmaktadır.

Tablo 13. Duran Varlık Hareket Tablosu

	Gayrimenkul	Demirbaş	Yazılım	Toplam
1 Ocak net bilanço değeri	555.765.469	92.298.322	1.394.561	649.458.352
Alımlar	28.063.998	24.367.416	5.063.022	57.494.436
Elden çıkarılanlar (net)	-1.718.437	-28.762	-	-1.747.199
Dönem içi amortisman	-4.962.694	-24.763.117	-1.436.098	-31.161.909
31 Aralık net bilanço değeri	577.148.336	91.873.859	5.021.485	674.043.680
2015	Gayrimenkul	Demirbaş	Yazılım	Toplam
Kayıtlı değeri	729.296.814	221.942.529	23.133.730	974.373.073
Birikmiş amortismanlar	-152.148.478	-130.068.670	-18.112.245	-300.329.393
Net bilanço değeri	577.148.336	91.873.859	5.021.485	674.043.680
2014	Gayrimenkul	Demirbaş	Yazılım	Toplam
Kayıtlı değeri	704.307.142	200.705.115	18.077.091	923.089.348
Birikmiş amortismanlar	-148.541.673	-108.406.793	-16.682.530	-273.630.996
Net bilanço değeri	555.765.469	92.298.322	1.394.561	649.458.352

3.4.2.11. Diğer Aktifler

Tablo 14. Diğer Aktifler	2015	2014
Uluslararası standartta olmayan altın	315.557.403	284.124.524
Madeni para	105.358.642	67.256.921
Gelir tahakkukları	36.021.615	31.750.122
Hazine'den tahsil edilecek masraf ve komisyonlar	21.606.552	17.987.915
EFT mesaj ücretleri	14.045.233	12.886.114
Diğer	369.830	876.093
Diğer	2.084.324.270	1.405.833.195
Kurumlar vergisinden mahsup edilecek geçici vergi	1.623.927.851	1.182.886.927
Kurumlar vergisinden mahsup edilecek gelir vergisi stopajı	285.085.235	127.108.486
Depolar	61.412.649	54.370.251
Peşin ödenen ücretler	1.540.384	1.454.445
Diğer	112.358.150	40.013.085
TOPLAM	2.541.261.930	1.788.964.761

3.4.2.12. Tedavüldeki Banknotlar

Tablo 15. Tedavüldeki Banknotlar	2015	2014
1 Ocak bakiyesi	85.118.221.700	74.814.589.728
Tedavüle çıkarılan banknotlar	45.739.890.124	34.357.065.597
Tedavülden çekilen banknotlar	-27.815.475.655	-24.053.433.625
31 Aralık Bakiyesi	103.042.636.169	85.118.221.700

Tedavüldeki banknotlar, 2015 yıl sonunda 103.042.636.169 TL bakiye göstermektedir.

3.4.2.13. Mevduat

Tablo 16. Mevduat	2015	2014
Kamu sektörü mevduatı	28.633.962.809	22.973.520.974
Hazine, genel ve özel bütçeli idareler	28.625.962.773	22.935.795.084
Diğer	8.000.036	37.725.890
Bankacılık sektörü mevduatı	249.463.370.343	211.478.897.994
Yurt içi bankalar	41.743.731.442	39.141.834.410
Bankalar mevduatı	2.406.560.187	7.811.013
Zorunlu karşılık serbest	39.337.171.255	39.134.023.397
Yurt dışı bankalar	10.639.374	2.094.617
Zorunlu karşılıklar bloke hesabı	207.708.761.416	172.334.419.690
Nakit	168.046.465.972	135.407.992.669
Altın	39.662.295.444	36.926.427.021
Diğer	238.111	549.277
Diğer mevduat	5.582.538.447	7.041.033.110
İşçi dövizleri	3.900.911.450	5.846.583.016
Uluslararası kuruluşlar	13.720.624	55.944.044
IMF	13.663.920	11.967.710
Diğer	56.704	43.976.334
Fonlar	210.832.859	256.165.984
Diğer	1.457.073.514	882.340.066
Finansman şirketleri	1.446.839.412	870.293.841
Elçilikler mevduatı	1.452.052	1.640.185
Diğer	8.782.050	10.406.039
TOPLAM	283.679.871.599	241.493.452.078

3.4.2.14. Vergi Yükümlülüğü

TCMB, kurumlar vergisine tabidir. Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi tutarı, ticari kazançta vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiye tabi olmayan gelirler ve indirimler düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

Tablo 17. Ödenecek Vergiler	2015	2014
Kurumlar vergisi	2.350.350.777	1.461.674.539
Diğer vergiler	80.493.856	66.258.356
Mükellefiyetten doğan vergiler	12.772.786	9.467.204
Sorumlu sıfatıyla ödenen vergiler	67.721.070	56.791.152
TOPLAM	2.430.844.633	1.527.932.895

2015 yılında uygulanan kurumlar vergisi oranı yüzde 20'dir (2014: yüzde 20). Türkiye'de geçici vergi üçer aylık dönemler itibarıyla hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmektedir. 2015 yılında uygulanan geçici vergi oranı yüzde 20'dir (2014: yüzde 20).

Türk Ticaret Kanunu (TTK) ile vergi mevzuatının farklı hükümler içerdiği konularda oluşan geçici farklar için geçerli kurumlar vergisi oranı olan yüzde 20 üzerinden ertelenmiş vergi varlığı veya yükümlülüğü hesaplanmaktadır (2014: yüzde 20).

2015 yıl sonu itibarıyla ertelenmiş vergiye konu olan geçici farklar ve hesaplanan ertelenmiş vergi varlığı/yükümlülüğünün detayı aşağıdadır.

Tablo 18. Geçici Farklar ve Ertelenmiş Vergi Varlığı / Yükümlülüğü	2015		2014	
	Toplam Geçici Farklar	Ertelenmiş Vergi Varlığı/ Yükümlülüğü	Toplam Geçici Farklar	Ertelenmiş Vergi Varlığı/ Yükümlülüğü
Toplam varlıklar	208.750.128	41.750.026	183.421.624	36.684.325
Emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı yükümlülüğü	172.190.889	34.438.178	142.190.939	28.438.188
Duran varlıklar amortisman düzeltmesi	36.559.240	7.311.848	41.230.685	8.246.137
Toplam yükümlülükler	-683.553.685	-34.177.684	-571.552.793	-28.577.640
BIS iştirakinin GUD düzeltmesi	-683.553.685	-34.177.684	-571.552.793	-28.577.640
Net Varlık/Yükümlülük	-474.803.556	7.572.341	-388.131.169	8.106.685

Ertelenmiş vergi varlığının hareketi aşağıda verilmektedir.

Tablo 19. Ertelenmiş Vergi Varlığı Hareketi	2015	2014
1 Ocak bakiyesi	8.106.685	7.523.890
Gelir tablosu ile ilişkilendirilen ertelenmiş vergi (net)	5.065.940	2.490.016
Diğer pasif hesaplar ile ilişkilendirilen ertelenmiş vergi	-5.600.283	-1.907.221
31 Aralık Bakiyesi	7.572.341	8.106.685

3.4.2.15. Karşılıklar

Tablo 20. Karşılıklar	2015	2014
Emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı karşılıkları	172.190.889	142.190.939
Diğer karşılıklar		
Kıymet yollaması dahil sigorta karşılığı	243.056.337	243.056.337
TOPLAM	415.247.226	385.247.276

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 59. maddesi kapsamında ayrılan kıymet yollaması dahil sigorta karşılığının 2015 yılı sonu itibarıyla bakiyesi 243.056.337 TL'dir.

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile 1475 sayılı İş Kanunu hükümleri uyarınca, işverenler çalışanlardan emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde emekli olanlara ya da iş sözleşmesi sona erenlere, hak kazandıkları yasal emekli ikramiyesi veya kıdem tazminatlarını ödemekle yükümlüdür.

Emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı karşılığı, TCMB'nin, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir.

Her hizmet yılına ait azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olması temel varsayım olarak hesaplamalarda dikkate alınmaktadır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 2015 yılı sonu itibarıyla, finansal tablolarda karşılıklar, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak geleceğe ilişkin muhtemel yükümlülüğün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanmaktadır. Bilanço tarihindeki karşılıklar, yüzde 5,88 enflasyon ve yüzde 7,23 faiz oranı varsayımlarına göre bulunan yüzde 1,28 (2014: yüzde 1,28) iskonto oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Kıdem tazminatı tavanı altı ayda bir revize edilmekte olup, TCMB çalışanlarının kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Eylül 2015 tarihinden itibaren geçerli olan 3.828 TL (2014: 3.438 TL) tavan tutarı dikkate alınmıştır.

Emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı yükümlülüğünün dönem içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

Tablo 21. Emekli İkramesi ve Kıdem Tazminatı Yükümlülüğü Hareketi	2015	2014
1 Ocak bakiyesi	142.190.939	128.169.528
Ayrılan karşılık	36.031.941	19.648.997
Ödenen emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı	-6.031.991	-5.627.586
31 Aralık Bakiyesi	172.190.889	142.190.939

3.4.2.16. Sermaye ve İhtiyat Akçesi

25.000 TL olan TCMB'nin sermayesi, her biri 10 kuruşluk 250.000 adet hisseye ayrılmış olup hisse senetleri nama yazılıdır.

Tablo 22. Sermaye ve İhtiyat Akçesi	2015	2014
Ödenmiş sermaye	25.000	25.000
Sermaye enflasyon düzeltme farkı	46.208.524	46.208.524
İhtiyat akçesi	13.729.377.883	10.901.583.202
Adi ihtiyat akçesi	8.949.272.959	6.929.419.508
Fevkalade ihtiyat akçesi	4.766.079.094	3.958.137.863
Hususi ihtiyat akçesi	14.025.831	14.025.831
TOPLAM	13.775.611.407	10.947.816.726

2015 ve 2014 yıl sonları itibarıyla TCMB hissedar bilgilerinin dökümü aşağıdaki gibidir:

Tablo 23. Hissedar Bilgileri	2015		2014	
	Pay (TL)	Pay (%)	Pay (TL)	Pay (%)
Hazine Müsteşarlığı	13.780	55,12	13.780	55,12
T.C. Ziraat Bankası	4.806	19,22	4.806	19,22
Mervak İç ve Dış Ticaret	1.280	5,12	1.280	5,12
Türkiye Garanti Bankası	621	2,48	621	2,48
Türkiye İş Bankası	582	2,33	582	2,33
Türkiye Halk Bankası	277	1,11	277	1,11
Yapı Kredi Bankası	139	0,56	139	0,56
Akbank	8	0,03	8	0,03
Türkiye Ekonomi Bankası	2	0,01	2	0,01
ING Bank	5	0,02	5	0,02
Diğer	3.500	13,99	3.500	13,99
Ödenmiş Sermaye	25.000	100,00	25.000	100,00

3.4.2.17. Değerleme Hesabı

Tablo 24. Değerleme	2015	2014
Değerleme hesabı	32.651.756.835	22.857.074.080

Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değerinin ve uluslararası piyasalarda altın fiyatlarının değişmesi nedeniyle TCMB'nin aktifindeki ve pasifindeki dövizlerin, efektiflerin ve yabancı para cinsinden diğer varlık ve yükümlülükler ile altınların değerlendirilmesi sonucu oluşan aleyhte ve lehte değerlendirme farklarının takip edildiği bu kalemden, 2015 yıl sonu itibarıyla lehte kur farkı olan 32.651.756.835 TL'lik tutar yer almaktadır.

3.4.2.18. Diğer Pasifler

Tablo 25. Diğer Pasifler	2015	2014
Hazine altınları	34.315.794	30.897.575
Akreditifler	1.093.229.408	938.770.080
Gider tahakkukları	3.224.183	3.198.749
Diğer	1.060.025.564	944.050.509
Muhasebe politika değişikliklerinden oluşan fark	651.874.806	545.469.426
Vergi daireleri, icra memurlukları ve mahkeme kararları uyarınca tutulan bloke paralar	25.956.919	22.870.591
Gelecek yıl valörü ile yurt dışı bankalar hesaplarına borç kaydedilecek paralar	341.028.826	338.320.417
Diğer	41.165.013	37.390.075
TOPLAM	2.190.794.949	1.916.916.914

3.4.2.19. Nazım Hesaplar

2015 yıl sonu itibarıyla, Türk lirası, yabancı para ve adet olarak takip edilen nazım hesaplar toplamı 945.492.131.807'dir (2014: 886.302.696.131). Geri satım vaadiyle alım işlemleri nedeniyle bankalardan alınan teminatların nominal değeri 84.610.480.565 TL (2014: 41.307.108.941 TL) olup bu hesaplar altında gösterilmektedir.

3.4.2.20. Kâr/Zarar Hesapları

Tablo 26. Kâr/Zarar Tablosu	2015	2014
NET FAİZ GELİR/GİDERİ	6.361.386.533	5.336.783.342
Faiz Geliri	8.358.772.402	6.346.312.256
TL ve YP menkul kıymetler	2.238.650.148	2.313.891.627
Geri satım vaadiyle alım işlemleri	5.841.937.647	3.918.262.243
Bankalararası para piyasası işlemleri	176.933.637	9.040.148
Krediler	74.836.429	90.762.820
Bankalar	26.414.542	14.355.418
Faiz Gideri	-1.997.385.869	-1.009.528.914
İşçi dövizleri	-13.651.824	-23.082.130
Geri alım vaadiyle satım işlemleri	-199	-4.802.315
Bankalararası para piyasası işlemleri	-1.807.577	-5.504.050
Hazine Müsteşarlığı hesapları	-1.402.704.612	-939.790.853
IMF genel kaynak kullanım hesabı	-2.097.857	-3.045.558
TL zorunlu karşılıklar	-341.861.797	-33.027.233
YP zorunlu karşılıklar	-209.256.823	-
Bankalar	-26.005.180	-276.776
NET KOMİSYON VE HİZMET GELİRİ/GİDERİ	462.757.587	394.655.158
Komisyon ve Hizmet Geliri	477.292.315	404.815.947
EFT işlemleri komisyon ve mesaj ücretleri	228.087.911	201.333.406
Hazine Müsteşarlığından alınan komisyonlar	136.098.370	149.341.828
Bankalardan alınan komisyon ve muhafaza ücretleri	104.203.591	46.644.330
Havale ücretleri	2.240.996	1.922.913
Diğer	6.661.447	5.573.471
Komisyon ve Hizmet Gideri	-14.534.728	-10.160.789
Bankalara ödenen komisyon ve muhafaza ücretleri	-14.341.505	-9.979.020
Diğer	-193.222	-181.769
NET FAİZ DIŞI GELİR/GİDER	9.383.527.848	4.371.879.865
Faiz Dışı Gelir	12.734.764.147	7.427.995.804
YP alım satım kârı	12.710.303.150	6.333.511.390
Menkul kıymetler alım satım kârı ve değer artışı	8.928.134	1.082.158.536
İştirak geliri	6.355.953	5.361.045
Ertelenmiş vergi geliri	5.065.940	2.490.016
Diğer	4.110.971	4.474.817
Faiz Dışı Gider	-3.351.236.299	-3.056.115.939
YP alım satım zararı	-237.909.101	-239.833.459
Menkul kıymetler alım satım zararı ve değer azalışı	-1.280.244.154	-1.677.478.331
Takipteki alacak karşılık gideri	-909.183.735	-287.035.119
Ücretler ve maaşlar	-631.546.401	-598.858.993
Sosyal güvenlik gideri	-81.421.770	-63.310.278
Genel faaliyet gideri	-84.894.150	-75.242.604
Banknot kağıdı ve mürekkep gideri	-92.483.167	-81.147.604
Amortismanlar	-29.525.114	-29.831.203
Diğer	-4.028.705	-3.378.347
NET KÂR/ZARAR	16.207.671.969	10.103.318.365

3.4.2.21. Kâr Dağıtımı

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 6335 sayılı Kanunla değişik 64'üncü maddesinin 5. fıkrasında, bu Kanuna tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı VUK'un defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanununun 175. ve mükerrer 257. maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda oldukları belirtilmiştir. Anılan fıkrada ayrıca, 6102 sayılı Kanunun defter tutma, envanter, mali tabloların düzenlenmesi, aktifleştirme, karşılıklar, hesaplar, değerlendirme, saklama ve ibraz hükümlerinin; 213 sayılı Kanun ile diğer vergi kanunlarının aynı hususları düzenleyen hükümlerinin uygulanmasına, vergi kanunlarına uygun olarak vergi matrahının tespit edilmesine ve buna yönelik mali tabloların hazırlanmasına engel teşkil etmeyeceği hükme bağlanmıştır.

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 56. ve 60. maddeleri, 6102 sayılı TTK'nın 6335 sayılı Kanunla değişik 64. maddesi hükümleri dikkate alınarak, TCMB'nin 213 sayılı VUK hükümlerine uygun olarak tutulmakta olan defter kayıtlarında yer alan 16.197.939.356 TL'lik 2015 yılı dönem kârının aşağıdaki şekilde dağıtılması öngörülmüştür.

Tablo 27. Kâr Dağıtımı (1211 sayılı Kanun md. 60)

	2015	2014
Raporlanan dönem kârı (6102 sayılı TTK)	16.207.671.969	10.103.318.365
Raporlama düzeltme farkları	9.732.613	4.051.110
Dağıtım tabi safi dönem kârı	16.197.939.356	10.099.267.255
Vergi karşılıkları	2.350.350.777	1.461.674.539
Kurumlar vergisi	2.350.350.777	1.461.674.539
Vergi sonrası kâr	13.847.588.579	8.637.592.716
Diğer dağıtımlar	4.544.576.059	2.836.154.763
1-İhtiyat akçeleri	4.535.422.870	2.827.794.680
Adi ihtiyat	3.239.587.871	2.019.853.450
Fevkalade ihtiyat	1.295.834.999	807.941.230
2-Hissedarlar hissesi	3.000	3.000
İlk kâr hissesi	1.500	1.500
İkinci kâr hissesi	1.500	1.500
3-Temettü miktarı (Md.60/c)	9.150.189	8.357.083
Hazine Müsteşarlığına Aktarılacak Tutar	9.303.012.520	5.801.437.953